

A találmányok és újítások szerepe a gazdaságban

1. A gazdaságirányítási rendszer korszerűsítésének alapvető célkitűzése a hatékonyság növelése, a tudományos-műszaki fejlesztés, az innováció meggyorsítása.

A megvalósított műszaki-szellemi eredmények: a találmányok, újítások, know-how-ok, stb. jelentős szerepet töltenek be a munka termelékenységének fokozásában; az új konstrukciók, termelési eljárások jelentősen emelik a termelés mennyiségi és minőségi színvonalát. A nemzetközi piacon elsősorban a magasabb szellemi hányadot tartalmazó termékek értékesíthetők, köthetők kooperációs és licencia szerződések.

A feltalálói és újítói jog, valamint általában a műszaki alkotói tevékenység meghatározó tényezője az innovációs folyamatnak. A rendelkezésre álló erőforrásokat figyelembe véve szükséges a gazdálkodó szervezeteknél a takarékosabb, kisebb ráfordításigényű termelési folyamatok kialakítása, a versenyhelyzet javítása, piacképes termékek létrehozása.

A feltételek javítása érdekében indokolt a műszaki alkotómunka és annak eredményeként születő alkotások felhasználására irányuló belső jogviszonyok és az érdekeltségi rendszer továbbfejlesztési lehetőségeinek vizsgálata.

Az irányítás csak meghatározott körben képes a műszaki-szellemi alkotók feltételeinek javítására, mivel bizonyos ponton túlmenően az kizárólag a gazdálkodó szervezetek belső ügye, műszaki-gazdasági érdeke és kényszere.

A gazdaságirányítási rendszer aktuális továbbfejlesztése ismét jelentős fázisba érkezett; a továbbfejlesztés alapvetően az 1968. évi gazdasági reform során elfogadott elvekre épít, szükséges azonban a korszerűbb körülményekre figyelemmel annak finomítása, a termelés- és a termékstruktúra korszerűsítése, a vállalkozói készség, az ezt elősegítő szervezeti és érdekeltségi feltételek megteremtése.¹

A *belső viszonyok* alatt a szolgálati alkotásokhoz fűződő találmányi, újítási, know-how, ipari minta stb. felhasználási és díjazási viszonyok értendők, amelyek elsődlegesen a vállalati döntéseket igénylő és munkaviszonyban (egyéb jogviszonyban) lévő dolgozókat érintő ösztönzési kérdésként vetődnek fel. Ezt a jelleget nem zárja ki, hogy ezek a viszonyok kormányzati szintű jogszabályon alapulnak, polgári jogi természetűek. Ezek a jogviszonyok szoros kapcsolatban vannak az alapjogviszonyokkal, az alkotásra és felhasználásra irányuló külső jogviszonyokkal is.

Fontos célkitűzés ezért, hogy a gazdaság minden területén a műszaki fejlesztés és általában a haladás érdekében érvényesüljenek a *közgazdasági tényezők*, a felhasználók illetve az alkotók erkölcsileg és anyagiilag érdekeltté váljanak a mindennapos termelő munkában. Az ösztönzés elvi és gyakorlati problémáit a történeti fejlődés elemzése alapján, a jelen időszak rendezésére irányuló kérdéseinek és azok megoldására történő javaslatokkal foglalkozik a tanulmány.

¹ *Lontai* Endre: Jogegységesítés a nemzetközi iparjogvédelem területén. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1988. 15. p.

2. Az *újítási és találmányi* tevékenységet 1948-tól kezdődően számos magasszintű jogszabály és irányelv szabályozta. A műszaki jellegű szellemi alkotású rendelkezéseknek célja az volt, hogy azok szerepe a műszaki fejlesztés meggyorsításában és ezáltal a gazdaság élénkítésében növekedjék. A jogi szabályozást mindvégig az jellemezte, hogy a műszaki értelmiség szélesebb körű bevonásával lehetővé váljék az újítómozgalom és a feltalálói tevékenység társadalmi bázisának minőségi fejlesztése, kiszélesítése, gyorsuljon meg az újításokban, találmányokban foglalt műszaki információk közvetítése.

Ezek a rendelkezések kogens jellegűek voltak, kizárólag részkérdésekben tettek lehetővé eltérést, speciális szabályozást.

További korszerűsítést — alapszinten azonos jellegűnek tekinthető — az 1983-ban megjelent rendeletek jelentettek. Egyszerűsödött az újítások, találmányok elbírálási rendszere, növekedett mind az alkotók, mind pedig a gazdálkodó szervezetek jogbiztonsága.

Az iparjogvédelem, valamint az innovációnak az elmúlt néhány esztendőben továbbfejlesztett intézményi rendszere, a közgazdasági és jogi szabályozás számos területen szélesítette a szellemi alkotások fokozottabb hasznosulását. Megállapítható, hogy ezen belül a találmányi és újítási tevékenység eredményes vonásokkal járult hozzá a műszaki fejlesztés, a piaci hatékonyság javításához. Kedvezően hatott — bár kis mértékben — a gazdasági szabályozórendszer, az egyéni és vállalati innovációs teljesítmény, illetve az érdekviszonyokra ható pozitív intézkedések.

Az új kezdeményezések — amelyek elsősorban a műszaki szellemi alkotásokkal összefüggő termékek értékesítése tekintetében tapasztalhatók — a hazai, de főleg külföldi piaci igényekkel párosult. Ennek eredményeként a nemzetközi piacon kimutatható az a tendencia, hogy a szellemi tevékenység felértékelése — egyelőre szűk körben — megkezdődött.

A különböző szervezetek — Országos Találmányi Hivatal, Szakszervezetek Országos Tanácsa, tudományos intézetek — felmérése alapján megállapítható, hogy gazdasági és társadalmi környezeti hatások következtében a gazdálkodó szervek ezeket a szellemi teljesítményeket különféle módon ismerik el. Közrehat ebben az is, hogy a jogilag védett műszaki szellemi alkotások kifejtői között általában nincsenek éles határok. A szellemi alkotók azokban a szférákban tevékenykednek, ahol kedvezőbb az elbírálás, a pénzügyi, adózási stb. feltételek.

A gazdálkodó szervezetek célkitűzéseiket műszaki fejlesztési tervekben fogalmazzák meg, ezeknek végrehajtását a fejlesztő szervezetek irányítják. A feladatok szoros összhangban vannak a gazdálkodási célokkal, általában a megvalósításhoz szükséges fedezet is biztosított; ezért a szolgálati találmányok ebből a szervezett kutatási-fejlesztési tevékenységből származnak.

Az újítások (know-how-k) — bár vannak feladattervek — nem kapcsolódnak a gazdálkodó egységek célkitűzéseikhez, megvalósításuk aránya is minimális. Ez alól kivételt jelent a célraorientált újítási pályázat, amelyben külső alkotók is részt vehetnek.

Megállapítható ezzel összefüggésben: a személyi jövedelemadó az újításokra történő kiterjesztése negatívan befolyásolja e tevékenységet, de közrehat az is, hogy a műszakilag és gazdaságilag jelentős újítások hátrányosabb elismerésben részesülnek, mint a kisebb teljesítményt képviselő találmányok.

Ehhez kapcsolódik az a tény, hogy a gazdálkodó szervezetek innovációs érdekeltsége — döntő többségében — alacsony fokú. A szellemi termékből származó eredmény nem megfelelő értékelésének számos vállalati irányításbeli oka is van. A műszaki, gazdasági és kereskedelmi szakvélemények egymástól elkülönülten készülnek, az információ hiányossága miatt a döntések jelentős része megalapozatlan. A díjazás alapjául szolgáló eredmény részben a vállalatok valódi jövedelmének időbeli és mértékbeli bizonytalansága, részben pedig a javaslatok természetéből következően közgazdaságilag eltérő tartalmú. A hasznosítási szerződéseket — elsősorban találmányok esetén — hosszabb időtartamra kötik, ami a szer-

kezetváltással ellentétes hatású, mivel a szerződések azokat teszik érdekeltté a gyártmányok konzerválásában, akiknek azok megújítása elsősorban feladata lenne.

A következőkben a műszaki szellemi alkotások legjelentősebb jogintézményeit — találmányok, újítások — vizsgáljuk az Országos Találmányi Hivatal által közölt adatok alapján.²

3. Az alábbiakban közölt *statisztikai* adatok elemzése alapján megállapítható, hogy a *találmányok* vonatkozásában a feltalálók aktivitása tovább fokozódott. Az összes szabadalmi bejelentés közül legdinamikusabban a külföldiek által történt bejelentések száma növekedett, ezt követi a belföldi magánbejelentések alakulása, csökkent viszont a hazai szolgálati bejelentések száma.

Az 1988. évi 6820 bejelentés közül annak 47,8%-át belföldiek, 52,2%-át külföldiek kezdeményezték; hosszú idő után fordult a mérleg az utóbbiak javára. Ugyanez a tendencia érvényesül a belföldi egyéni bejelentők tekintetében is.

A találmányi bejelentések évek óta jelentkező folyamatos emelkedése előreláthatólag a jövőben is folytatódik, elsősorban azért, mert az ezt alakító komponensek közül a külföldi és a hazai egyéni bejelentések további növekedése prognosztizálható. Az egyéni bejelentések feltehetően a kisvállalkozások elterjedésével vannak összhangban. Kedvezőtlen viszont az a folyamat, amely a szolgálati találmányok csökkenésében mutatkozik; ami azt bizonyítja, hogy a munkaviszonyban dolgozó feltalálók érdekeltségi rendszere nem kielégítő. Közrehat tehát a kisvállalkozások számának jelentős növekedése, ahová a korábban állami vállalatoknál dolgozó műszaki értelmiség, kreatív alkotó réteg egy része átkerült.

Ennek illusztrálására néhány adat:

1983-ban ténylegesen működött 16 205 kisvállalat, 1987-ben ez a szám már 34 838-ra emelkedett.³

Megjegyzendő, hogy nem minden kisvállalkozásra vonatkozik az előbb említett elszívó hatás.

A szabadalmi bejelentések alakulása bejelentőik szerint:

Megnevezés	1984	1985	1986	1987	1988
Összes bejelentés	4886	5075	5588	6200	6820
Ebből					
— belföldi	2869	2904	2848	3229	3262
— külföldi	2017	2171	2740	2971	3558
— egyéni	1402	1489	1788	2406	2501
— szolgálati	3484	3586	3800	3794	4319
A belföldiből					
— egyéni	1372	1445	1506	1790	1798
— szolgálati	1497	1459	1342	1439	1464

A külföldi bejelentések pozitív tendenciájából levonható az a következtetés, hogy megnövekedett az érdeklődés a hazai gazdaság iránt. Ugyanakkor viszont sajnálatos az a negatív irányzat, amely 1968-tól a belföldi bejelentések számának csökkenésében jelentkezett s csak az utóbbi években változott ez a tendencia.

² Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő. 1989. június, 2. sz. melléklet.

³ Baló—Lipovecz: Tények könyve. Budapest, 1989. 696. p.

A feltalálói tevékenység gazdasági eredményének alakulását vizsgálva az is megállapítható, hogy 1983- óta az értékesített találmányok száma erőteljesen emelkedett: 1983-ban 1055 db. 1988-ban 2141 db.

1988-ban a pénzben mért hasznos eredmény a nemzeti jövedelem 0,92%-át adta, ez 1987-ben 1,27% volt.

Ennek alakulására számos tényező hatott; az elmúlt évi szabályozók sokszor ellentétes irányban befolyásolták az eredményt. A gazdaságban jelentős differenciálódás ment végbe, az árindexek változása is különféleképpen érintette a gazdálkodó szervezeteket. A belföldi termelői árak általában csökkentek, de egyes területeken az árindexek 100% fölé emelkedtek. Ellentétes hatást váltott ki a nyereséget terhelő adók megszüntetése, a hasznos eredmény más elemeit is eltérően érintették a szabályozók által alkalmazott változások.⁴

A díjazás alapjául szolgáló, pénzben mért hasznos eredmény 1983-ban 6115 (MFt) 1988-ban 10 636 (MFt) volt.

Az alkotói tevékenység elismeréseként kifizetett találmányi díjak alakulása a következő:

Díjazott találmányok száma: 1984-ben 2396 1988-ban 3050
 Eszmei alapon díjazott: 1984-ben 21,3% 1988-ban 19,6%
 Kifizetett díj (mFt): 1984-ben 734,2, 1988-ban 1168,8

4. A feltalálói tevékenységet a gazdálkodó szervezeteknél meghatározó módon a műszaki fejlesztési tervek irányítják; az *újításoknál* ez a szervezettség alig tapasztalható. Az évente benyújtott és elfogadott újítások döntő többsége a feladattervekben és különféle pályázaton kívüli körben jönnek létre, elsősorban eszmei díjazással kerülnek elfogadásra.

Az 1983-ban módosított rendelet kiemelt célja volt a munkaköri köteletség oldásával az újítmozgalom szellemi bázisának növelése.⁵ Ez minőségi változást eredményezett a nagyobb innovatív készséget mutató vállalatoknál, elsősorban a vegyipari ágazatban. A benyújtott javaslatok száma — több évi stagnálás után — 1988-ban jelentősen lecsökkent, s a jövőben e tevékenység további romlásával lehet számolni.

A találmányok és az újítások hasznosítása általában nem eredményezett termékszerkezetváltást. A műszaki szellemi termékek alkalmazása döntően a vállalat gazdálkodási eredményeiben jelentkezett, a tervszerű beépülés elmaradása miatt szerkezetváltásra nem is irányult. Kevés a korszerű termék a vállalatoknál, a hasznosított újítások a költséggazdálkodásra hatnak és elenyésző javaslatot adnak be új termék kialakítási céllal, legtöbb újítás anyagmegtakarítást eredményezett.

A vállalatok az újítási díjakat 1986-ig a bérből vagy az érdekeltségi alpból fedezték, majd 1987-től a szabályozás szerint lehetőség nyílt a költségekre történő elszámolás, amelylyel az újítások ösztönzésének korábbi legjelentősebb korlátja szűnt meg; ezzel jelentősen növekedett az újításokra kifizetett díjak összege.

A gazdálkodó szervezetek *újítási* tevékenységének adatai:⁶

Megnevezés	1984	1985	1986	1987	1988
Benyújtott javaslatok	110 103	103 345	100 348	102 747	69 847
Hasznosításra elfogadva	67 882	67 790	62 173	68 827	46 489
Hasznos eredmény (eFt)	7 183 932	7 151 719	7 155 137	11 178 626	7 023 919
Kifizetett díj (eFt)	553 395	441 248	452 153	783 379	579 244

⁴ Vö.: *Szitáné dr. Kazai Ágnes*: Az 1988. évi találmányi tevékenység a statisztikai adatok tükrében. Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő. 1989. szeptember, 3. sz. melléklet.

⁵ 10/1983. (V. 12.) MT. sz. r. az újításokról.

⁶ Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő. 1989 június, 2. sz. melléklet.

A gazdasági adatok körében megemlíthető még, hogy igen változó a közreműködők részére kifizetett díj:

1986-ben 123.249 (eFt) 1985-ben 55.225 (eFt) 1988-ban 89.467 (eFt).

Az újítók száma: 1984-ben 115.091 fő, 1988-ban 82.787 fő volt.

5. A gazdaság fejlődésében alapvető tényező a műszaki tudás fejlesztése, ebből következően a feltalálók és újítók közötti verseny is kívánatos társadalmilag: ezért az a kizárólagos jog, amely a műszaki haladást védi, versenyt idézhet elő ezen javak termelése és értékesítése vonatkozásában is. A kizárólagos jogok helyes eloszlása esetén a termelés, a fogyasztás és az innováció különféle gazdasági fokain, a jogi oltalom és e jogok érvényesítésének költségei fontos szabályozóként működhetnek.

A műszaki szellemi alkotó munka és a létrejött értékek magasabb szintű hasznosítására a gazdasági reform eddigi és kimunkálás alatt lévő intézkedései szabadabb mozgásteret biztosítanak.

Az iparjogvédelemnek az elmúlt időszakban továbbfejlesztett intézményi rendszere, jogi eszköztára azonban nem tudta kifejteni a kívánt hatást a szellemi termékek fokozottabb hasznosulásában. A gazdálkodó szervezetek sem tettek meg mindent annak érdekében, hogy a szabályozók változásából adódó lehetőségeket a belső szabályozási rendszerükben erőteljesebb mértékben használják ki.

Ennek következtében alig érvényesült a találmányi, újítási tevékenység a műszaki fejlődésben, a piaci és termelési szerkezetváltás javításában. A közgazdasági kategóriák: adó, ár, nyereség stb. nem hatottak kellő intenzitással a kockázat vállalására, a szabadalmi rendszer piacgazdasági elveit közgazdaságilag nem támasztották alá.

Kívánatos olyan *társadalmi környezet* kialakítása, amely egyrészt fellép az etikai problémák ellen, másrészt támogatja, ösztönzi az értékes alkotásokat. Az innováció élenkítése és az iparjogvédelmi kultúra fejlesztése területén még jelentős tartalékok vannak; olyan intézkedésekre van szükség, amelyek iparjogvédelmi eszközökkel a hosszabb távú gondolkodást elősegítő vállalati vagyonnövekedésben érdekeltté teszik a gazdálkodó szervezeteket.

A közölt pozitív vonások ellenére sem sikerült változást elérni a termelési és a piaci szerkezet megújítása, a szellemi termékek forgalma terén, az értékes alkotó munka differenciált elismerésében. Ebben a gazdaságirányításban mutatkozó tervszerűtlenségnek, a piaci verseny hiányának és ehhez kapcsolódó műszaki fejlesztési orientációnak egyaránt szerepe van.

Feladat tehát az irányítási rendszer átfogó korszerűsítése, a versenypiaci mechanizmus kialakítása, amely az innováció kibontakoztatásához kedvezőbb feltételeket biztosít.

Az állam érdekei a műszaki szellemi alkotásokkal kapcsolatban is abban állnak, hogy a termelőerők fejlesztését, az árutermelés színvonalának emelését szolgáló műszaki gondolatok „termelését” és felhasználását minden lehetséges eszközzel ösztönözni kell.⁷

A gazdálkodó szervek autonóm döntésének erősítésére korszerűsített formában már megjelent az *újításokról* és a *szolgálati találmányok* díjazására vonatkozó rendelet.⁸

Az új szabályozás az eddigi „hasznos eredmény” kategória helyett bevezette a nemzetközi gyakorlatban széles körben alkalmazott „előny” fogalmat, ami a találmányok, újítások esetén nemcsak a pénzben mérhető eredményt jelenti. Ez a szabályozás megfelelő mozgásteret, önállóságot biztosít a gazdálkodó szervezeteknek, a központi rendelkezés még iránymutató mértéket (százalékos kulcsot) sem határoz meg a találmányi, újítási díjra vonatkozólag.

⁷ *Világhy* Miklós: Gazdaságpolitika és polgári jog. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1978. 89. p.

⁸ 77/1989. (VII. 10.) MT. sz. r. a szolgálati találmányért járó díjazásról és a találmányokkal kapcsolatos egyéb intézkedésről és 78/1989. (VII. 10.) MT. sz. r. az újításokról.

A rendeletek ugyanakkor továbbra is védik és biztosítják az alkotói érdekeket, az alanyi jogok védelmét azzal, hogy a következő garanciát rögzítik: „a feltalálót (újítót) az előnnyel és az annak eléréséhez nyújtott feltalálói (újítói) hozzájárulással arányos találmányi (újítói) díj illeti meg”.

Az innovációs érdekelttség hiánya, valamint a jól működő egységeknél jelentkező többletgyereségnek a veszteséges vállalatok finanszírozására történő elvonása következtében eltorzult a műszaki szellemi alkotások piaci szerkezete, a gyártó vállalatok nem igénylik megfelelő mértékben ezeket az alkotásokat; inkább fordított a helyzet: a feltalálók, újítók igyekeznek javaslataikat értékesíteni a termelési szférában.

A szellemi termékek piaca területén is helyre kell állítani a megfelelő szerkezeti felépítést, amelynek feltétele, hogy a gyártók, vállalkozók erőteljesebb innovációs többletgyereség-érdekeletsége irányítsa a piacot. A találmányi, újítási tevékenységgel kapcsolatos szabályozó-rendszernek olyan feltételeket kell biztosítaniuk, amelyek a vállalati érdekeltséget növelik; ilyenek pl. megfelelő árrendszer, vállalkozói adókedvezmények, hitelek biztosítása, érdekelt-ségi rendszer fejlesztése stb.

6. A műszaki haladást elősegítő megoldásokat az iparjogvédelmi jogszabályok több-féle formában védelmezik: ha a szellemi alkotás abszolút értelemben új, a találmány szab-adalmi oltalmat kap. Ha a gondolat relatíve, a gazdálkodó szervezetnél új: újításról, vala-mint know-how-ról, amennyiben vagyoni értékű; gazdasági, műszaki és szervezési ismeret-ről vagy tapasztalatról van szó.

Az első két kategória — a világviszonylatban új (szabadalmaztatható találmány) és a vállalati szinten új (újítás) — között igen nagy a különbség, közbeeső védelmi alakzat nin-csen. Egyes jogrendszerek ennek áthidalására szabályozzák a találmányi szintet el nem érő, új, haladást jelentő elgondolások jogvédelmét *használati mintaoltalom* elnevezéssel. 1988-ban 38 ország szabályozta a használati mintaoltalmat.

A használati minta és a szabadalom között minőségi eltérés van, az első esetben a védett gondolat a találmányi színvonalat nem éri el, s csak akkor részesül védelemben, ha a műszaki elgondolás mintadarab formában realizálódik; általában csak mint munkatermék részesül oltalomban, eljárásra nem vonatkozik. Ez a követelmény azonban nem egységes, mert olyan szabályozási rendszer is ismeretes, ahol ezt a korlátozást nem kívánják meg. A kizárólagos oltalom megszerzése a találmányhoz hasonló, de egyszerűsített lajstromozási eljárást kíván meg, valamint általában az oltalmi idő is rövidebb.

A jogi szabályozás további korszerűsítése kapcsán ismét felvetődik e témakör vizsgálata. Ismert, hogy az újítások, találmányok színvonalát, jelentőségét tekintve rendkívül nagy a szóródás, ezért értékelési szempontból is bizonyos fokú megkülönböztetés lenne szükséges. Amennyiben a jelentősebb műszaki elgondolásokat — amelyek ugyan a találmányi szintet nem érik el, de a gazdálkodó egység újdonsági szintjét jelentősen meghaladják — hatékonyab-ban szükséges értékelni és ösztönözni, akkor kívánatosnak látszik hazánkban is a használati minta intézményének bevezetése.⁹

A mintaoltalom bevezetése különösen hasznos lehetne a konstruktőrök, technológusok, ipari vezetők munkaköri köteleességét is érintő újítások mellett, illetve helyett; elősegítené azon ipari szellemi termékeknek az újítások köréből való elterelését, amelyek műszaki-szel-lemi színvonala az újításoknál magasabb, de a szabadalmazható találmányokét nem éri el.

7. A szabadalmi oltalom mellett — különösen a Ptk. 1977. évi módosítása óta — a *know-how* szerepe és működési köre gyors növekedést mutat a gazdasági tevékenységben.

Az eddigi tapasztalatok alapján megállapítható, hogy a know-how forgalma igen jellem-ző a külföldi termelőeszközök, termelési rendszerek értékesítése során, külföldi technológiák

⁹ Ficsor Mihály—Tattay Levente: Gondolatok a használati mintaoltalomról. Szabadalmi Köz-löny és Védjegyzétesítő. 1988 december, 4. sz. melléklet.

értékesítési szerződéseiben, a találmányok adásvételével kapcsolatosan. Ezek a tendenciák a know-how jelentőségének erőteljes növekedését jelzik.

Ezzel összefüggésben vetődik fel az a kérdés — ami más országokban szintén vizsgálat tárgya —, hogy indokolt volna a know-how regisztrációs rendszerének bevezetése. A találmány nyilvánosságra hozatalával ellentétben a know-how regisztrálása speciális, általános titokvédelmet biztosítana e szellemi termékre. Ez elsősorban azokban az esetekben bírna nagy jelentőséggel, amikor a bejelentők a közzététel mellőzésének kérésével illetőleg a bejelentés visszavonásával kívánják elérni azt a célt, hogy a találmányban megtestesült gondolat egyrészt regisztrálva legyen, másrészt pedig — a közkinccsé válásig — a nyilvánosságot kizárja.

Összegezőként megállapítható, hogy a feltalálói tevékenységet elősegítő hazai jogi szabályozás rendszere alapelveiben megfelel a reform keretében kiépülő piaci követelményeknek, alkalmas az innovációt elősegítő törekvéseknek; ezeknek az érvényesüléséhez azonban feltétlenül szükséges ilyen irányú pénzügyi szabályozórendszer kiépítése is.

IMRE BÉRCZI

ECONOMIC IMPORTANCE OF INNOVATION AND INVENTION

(Summary)

Technical intellectual productions, primarily innovation and invention have a significant effect on the economic development; that is an important part of the innovation procedures.

The study analyses the statistical data published by the National Patents Office, investigates what effect innovations and inventions has on the economic life, and in what extent they effect the funtions and activity of the enterprises.

It shows a few positive and negative tendencies and suggests some proposals for the further development on the basis of experience and regulations.